

N^o

188.

ŚRODA

15. Sierpnia 1817 roku

CZYLI

WIADOMOŚCI WOJENNE.

Zawarcie. Wiadomości Kraiowe: s Peterzburga. Królestwo Polskie. Wiadomości zagraniczne: Angliia. Francyja. Niemcy. Hiszpania. Rozmaite Wiadomości. Oznaymienie.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

s Peterburga 15 Sierpnia.

W przeszły poniedziałek to jest w dzień Świętego Ludwika $\frac{11}{17}$ b. m. odprawio się według zapowiedzenia i woli pełnomocnika Francuzkiego w tutejszym katolickim kościele nabożeństwo, na którym się znajdowali Posłowie i Ministrowie zagraniczni wielu urzędników wysokich stopni obojga narodów, oraz nieprzeliczone mnóstwo ludu. IW Metropolita Siestrzencewicz Bohusz był przytomny także i po skończoney mszy zaintonował *Te Deum*; lecz celebrował kapłan z narodu Francuzkiego, w dniu tym albowiem Francuzi obchodząc święto Króla swiego Ludwika XVIII, sami należeć chcieli do dopełnienia obrzędu tego. Wyborna i liczna orkiestra z najlepszych artystów stolicy złożona, ożywiona doskonałym głosem Panny *Pauliny Romani*. (a) wznosiła ser a-

(a) Panna Romani jest też sama Polka, o której mieliśmy honor już mówić w piśmie naszym. Nazwisko *Romani* wzięte jest z mieysca iey urodzenia Roma-

i myśli modlącego się ludu przed tron Pana zastępów, nadając temu obchodowi równie okazałą iak rozrzuwającą postać. Głos Panny *Romani* w dniu tym oddał należne hołdy wdzięczności Stwórcy swojemu! ileż to serc im przeniknionych, s pokorą w duchu wyznały, iż wszelka doskonałość od Boga pochodzi i Iemu się wdzięczność za nią należy! Po skończone nabożeństwie, kiedy wychodził s kościoła Pełnomocnik Francuzki, granomarsz Henryka IV. *Vive Henri quatre.*

KRÓLESTWO POLSKIE.

W Imieniu Najjaśniejszego

ALEXANDRA I.

CESARZA WSZECH ROSSY, KRÓLA POLSKIEGO &c. &c. &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

W skutek przełożenia Kommissy Rządowych Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, tudzież S rawie lliwości. po

nowa, Dóbr IW. Hrabi Jlińskiego Rzeczywistego tajnego, Rady Senatorsa Państwa Rossyjskiego i Kawalera.

wysłuchaniu oraz zdań Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy, względem sprzedaży rzeczy ruchomych ku czci Bożej poświęconych, następujące prawidła:

Art. 1. W tych przypadkach w których podług przepisów prawa, rzeczy ruchome nie inaczej, iak tylko przez publiczną licytacją sprzedawanemi być mogą. Urząd trudniący się spisaniem inwentarza, lub sprzedażą, dostrzegłszy pomiędzy niemi rzeczy ku czci Bożej poświęcone, powinien po nastąpieniu ich oszacowaniu donieść o tém Biskupowi Dyecezyalnemu, jeżeli rzecz należy do kościoła Rzymsko Apostolskiego jeżeli zaś należy do innych wyznań, powinien o tém donieść Władzy duchowney, mającej równe atrybucye, a to celem wynalezienia kupca z wolney ręki.

Art. 2. Gdyby Interessanci na podaney w tey drodze przez kupujących cenie poprzestać nie chcieli, lub żaden nie znalazł się konkurent do kupna, wtenczas nastąpi sprzedaż publiczna, za poprzedniem zniszczeniem formy.

Dopełnienie niniejszego Naszego postanowienia, Kommissyom Rządowym Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, tudzież Sprawiedliwości, polecamy.

Działo się w *Warszawie* na posiedzeniu Rady Administracyi d. 17 Czerwca 1817 r. (Tu podpis).

W Imieniu Nayaśniejszego

ALEXANDRA I.

CESARSA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO,
&c, &c, &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Stosownie do wyraźney woli Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, uzupełniając Postanowienie Nasze z dnia 17 Maja r. b. względem opłaty Stęplowey od nominacyi na rozmaite urzędy publiczne dawniejsze i przysze, po wysłuchaniu zdania Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy.

Artykuł. 1. Wielcy Urządnicy dworu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości opłacać będą za papier Stęplowy nominacyyny, na raz ieden złotych sześćset.

Art. 2. Szambelani dworu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości płacić będą, za papier stęplowy nominacyyny, na raz ieden złotych trzysta.

Art. 3. Kameriunkry dworu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości płacić będą, za papier stępl wy nominacyyny, na raz ieden złotych sto pięćdziesiąt.

Art. 4. Kameriunkier postępujący na Szambelana, Szambelan, na wielkiego Urzędnika dworu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, należność nominacyyną stępla, w powyżey wyrażoney ilości do każdego z tych Urzędów przywiązana, dopłacać tylko będzie.

Art. 5. Opłata ta całkowicie z góry do Skarbu publicznego przy uzyskaney nominacyi wnoszona być powinna; wyjąwszy tych, którzy z woli Jego Cesarsko-Królewskiej Mości od niej uwolnionemi będą.

Art. 6. Powyższa opłata stępla dopiero od ogłoszenia postanowienia niniejszego za obowiązującą nważaną być powinna.

Art. 7. Tak dla dopilnowania niezawodności wpływu tey opłaty do Skarbu, iako i do utrzymywania potrzebney tychże opłat kontrolli, Minister Sekretarz Stanu i Radca Sekretarz Stanu przesyłać będą wszelkie patenta na urzędy dworu Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, do Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu, nadto uwiadamiac, gdy kto od przywiązanej do tego urzędu opłaty stęplowey przez Jego Cesarsko-Królewską Mość uwolnionym zostanie.

Art. 8. Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw ma być umieszczone, wszystkim Władzom Kraiowym Rządowym, w czém do której należy, polecamy.

Działo się w *Warszawie*, na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia, 22 Lipca 1817 r. (Tu podpis).

W Imieniu Nayaśniejszego

ALEXANDRA I.

CESARZA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO,
&c, &c, &c.

NAMIESTNIK Królewski w Radzie Stanu.

Mając sobie przedstawioném przez Kommissyją Rządową Sprawiedliwości, iż dla szczipłey liczby Senatorów zaledwie czynne kompleta Sądu Naywyższej Instancyi zapełnionemi być mogły, i że kompleta podczas feryiów dla przymowania rekursów przeznaczony, tylko przez powtórne powołanie niektórych Senatorów, którzy już kadencye swoje odsiedzieli, ułożonemiby być mogły; chcąc przeto uwolnić tychże Senato-

rów od pracy tem cięższej, iż iey dopełnienie przypada w chwili nayważniejszej dla rolniczego gospodarstwa; po wysłuchaniu zdania Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu, postanowiliśmy i stanowimy, co następuje:

Art. 1. Niżeli konstytucyjne cełego Sądownictwa urządzenie stałe dla Sądu Naywyższej Instancyi przepisze prawidła i obowiązki, uwalniamy tenże w roku bieżącym od składania kompletu w czasie prawem do zwolonych feryjów, iedynie do stanowienia względem przyzwożenia lub odrzucania przedstawianych rekursów przeznaczonego.

Art 2. Ażeby z przepisu powyższego strony processujące nie doznały w swych interessach uszczerbku; stanowimy: iż w ciągu feryjów samo zaprezentowanie rekursu w Kanclaryi Sądu Naywyższej Instancyi przez Pisarza lub Reienta poświadczone, zastąpią odpretensyi, i wykonaniem wyroków niższych Instancyi zawieszają na czas dwumiesięczny feryjów, po których rzeczy do właściwego wracają biegu.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczoném bydlma, Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości polecamy.

Działo się w *Warszawie* na posiedzeniu Rady Administracyjney dnia 26 Lipca 1817. (Tu podpisy).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

ANGLIA

z Londynu 29 Lipca Jeden z dzienników naszych ogłasza list następujący, który Papież pisał do Duchowieństwa Francuzkiego. do Arcybiskupów i Biskupów Francuzkich.

Szanowni bracia i kochani Synowie, zdrowie i błogosławieństwo Apostolskie. — Zapatruiąc się po tylu klęskach i przemianach na wiłnicę którą Pan zaszczepił w pięknem Królestwie Francuzkiem, łatwośmy wnieśli, iż naydzielniejszy sposob do uprwienia iey jest ten, aby zwiększyć w niey liczbę pracowników. Tak właśnie i syn Nasz ukochany w Chrystusie, Ludwik Król *Chrześcianański* wierzy i rozumie; żąda on wzmoćnić budowę zruynowaną przez burzę gwałtowną, i oświadczył Nam naygorętsze życzenie, powiększenia liczby Biskupstw, przez nadanie innych granic dycezyjom, będąc przekonany, iż ten środek nayszczęśliwiej

złatwi sprawy kościoła tego wielkiego Królestwa.

Niepotrzebne są długie przemowy, szanowni i kochani synowie, abym Was przekonał z jakim ukontentowaniem i gorliwością gotowi iesteśmy mocą naszey powagi Apostolskiej, pomagać zamiarom chwalebnyim i pobożnym tak przykładnego Króla gdyż nie niestałość i zmienność rzeczy ludzkich (iako mówi Święty Jnnocenty pierwszy) podała Nam myśl odmiany *stanu Kościoła*; lecz my winszujemy sobie, iż Bóg podaie Nam dzisiaj zręczność dopełnienia tego, czegośmy od dawna życzyli, a nieprzebyte przeszkody nie dozwalały uskutecznić. A gdy zamiarem iest Naszym, zachować katedry Arcybiskupie i Biskupie iakie istnieją teraz, i wznieść większą część s tych, które istniały przed rokiem 1801, iest więc rzeczą koniecznie potrzebną, abyśmy uczynili nowy podział dycezyi, iaki przedsięwzięliśmy naznaczyć, obiecując stąd sobie naywiększego pożytku dla trzody Pańskiej.

Własne Wasze doświadczenie zepewna dało wam poznać, iakie stąd mogą spłynąć pożytki co do dobrej administracyi dycezyi. Przeto niewątpiemy o naygorliwszey z Waszey strony chęci do zezwolenia na takowe podziały. z zupełną ufnością komunikujemy Wam przez pismo niniejsze, zamiary Nasze. Idzie tu szanowni bracia i kochani synowie o zbawienie dasz; a przeto niema w takim zdarzeniu wielkiej ofiary, kiedy Zbawiciel nasz odkupił ie ceną krwi swoiey. Dowiedzcie więc przez rychłe odpowiedzi, iż gotowi iesteście dopomagać w naszych zamiarach i pobożnym celu Króla *Chrześcianańskiego*. Niech środki tak zbawienne niezostaną przyćmione przez ducha sprzeczności lub uporu, i niech się żadna nie nawiaa przeszkoda w wykonaniu tego, co Bóg troskliwoci Naszey powierzył, w sprawie tyczącey się dobra Kościoła powszechnego. Za tem prosimy Rozdawcy wszelkiego dobra i pomysłności, aby ie raczył wylać na Was; My zaś przesyłamy błogosławieństwo Nasze Apostolskie, na znak troskliwości Naszey oycowskiej.

Pius VII, Papież.

Zgodno z Oryginałem,

Kardynał Gonzalwi.

FRANCJA.

— 26. b. m. Ośmiu żołnierzy trzeciego pułku gwardyi pieszey, urodzonych w nieszczęśliwey rowolucyney epoce, kiedy religii

była wzgardzoną i obrzędy iey wygnane, ochrzczeni zostali w Rouen.

Hrabia *Portalis* Radca stanu, mianowanym został prezydentem Kommissyi długów Angielskich. W tym urzędzie zastępuje on Radcę stanu *Portala*,

NIEMCY.

s Frankfortu 4 Sierpnia Dawniej w Polskiej Seym tylko nadawał szlachectwo, Król zaś podpisywał dyplomata. Xiążęta Polscy pochodzili s krwi Królewskiej, albo z rodzin dawnych, których członek zasiadał na tronie. Arcybiskupi Gnieźnieńscy tylko, w roku 1360 otrzymali tytuł Xiążąt od Kazimierza Wielkiego Króla Polskiego. Każdy szlachcic Polski używał tych samych praw co i Xiążęta, i każdy także, który stał się użytecznym oyczyźnie swoiey, miał prawo do tronu.

z Wiednia 30 Lipca. Hrabia Władysław *Esterhazy de Galantha* Biskup *Rosnawski* w iedney z wizyt odbytych w swoiey dyecezyi dopełnił sakramentu Bierzmowania na 24,000 osob. Ten godny i szanowny prałat, pracuje z nieutrudzoną gorliwością nad osłodzeniem losu ubogich, trzydziestu biednych studentów co dzień żywi i opatruie. Wczasie obiazdu iego zdarzył się straszny przypadek w Rima — Szombat. Dnia 12 b. m. w hcwilę kiedy spuszczano dzwon wielki, odlany przed siedmnastu laty, który Biskup chrzcic był powinien, załamala się belka utrzymująca ciężar cały, a ten z okruszynami muru padł na zgromadzony lud chcący się znajdować przy tym obrzędzie, i częścią pokaleczył, częścią smiertelnie ranił, częścią na mieyscu zabił; tak że bardzo niewiele wyszło zdrowych. — Biskup żadnego nieponiósł szwanku.

HISZPANIA.

z Madrytu 17 Lipca. Gazeta nasza umieściła dzisiay depesze Vice-Króla Meksykańskiego pod datą 18 Lutego donoszące, iż Dowodca buntownikow *Ozorno* poddał się s całym swoim woyskiem. w celu korzystania z amnestyi ofiarowanej przez Vice-Króla, i że takowe poddanie się dowodcy zapewnia spokoyność w okolicach *Orizawa* i na drodze do *Vera-Cruz*.

— Mnisi pewnego klasztoru pomieszczonego w iedney z rezydencyi Królewskich, poda-

li byli prozbę do Króla o uwolnienie ich od nowo nałożoney kontrybucyi, na mocy przywileciu oddawna im nadanego przez Nayiaśniejszych poprzedników I. K. M. — Król nietylko nieprzyjął prozby takowej, lecz nadto rozkazał, aby naypierwiey kontrybucyia wzięta była, s pomienionego klasztoru. To zapewna zmusi do wstrzymania się inne klasztory, które miały podobnież zamiar proszenia Króla o uwolnienie siebie od podatkw.

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Przywrócono w *Auszpurgu* dawny zwyczaj, iż włościanin, który naypierwey przywiozł dojrzałe zboże na targ, odbierał wpo darunku dukat złotem i parę skorzan, ch rękawiczek.

Miasteczko *Wasungen* w Xiążtwie *Saxe-Meinungen*, które miało 350 domow i 2000 ludności, doznało od 4 lat takich klęsk, iż teraz liczy tylko 602 ubogich mieszkańców.

W *Laichingen*, w Niemczech, umarł niedawno płociennik *Schwenk* w 84 roku życia. Z dwóch żon miał 99 dzieci i wnuków, z których 34 żyje. Maiąc 10 lat był już biegłym w swoiey sztuce, a w 82gim roku nie używał ieszcze okularów.

OZNAYMNIENIE.

z Wilna

Niżej podpisany nabywszy wiecznością Kamienicę w Wilnie od IP. *Iozefa Łukianowicza* Radnego miasta Gubernskiego Wilna, dla zabespieczenia swego nabycia uwiadamiam pretensorów lub krewnych (jeżeli iacy są) ażeby iawili się w Przeciagu 3 mrsięcy, gdyż termin trzyletni kończy się roku 1818 Marca dnia 15. — Zawiadamiam wszystkich pretensorów, iżby dla oświadczenia swych należności do mnie nowego dziedzica pomienioney kamienicy z dowodami iawili się, a razem ostrzegam przez ninieyszą awizacyią, że każdy dług lub pretensyia, po upłynionym terminie niebędzie przezemnie przyięty i akceptowany — Datt w Wilnie 1817 roku miesiāca Lipca dnia osmnastego.

Felicyan Xawery Butkiewicz.

W PETERZBURGU

w Drukarni wojenney Głównego sztabu IEGO CESARSKIEY MŚCI.